

**OCENIANIE ARKUSZA
POZIOM ROZSZERZONY****Zasady oceniania:**

- za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym można uzyskać maksymalnie 50 punktów [część I 20, część II 10, część III 20],
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych); uznaje się każdą inną pełną i poprawną merytorycznie odpowiedź, przyznając za nią maksymalną liczbę punktów,
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania otwarte, oceniane w skali 0 - 1, punkt przyznaje się wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną,
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi przedstawił zdający,
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech, itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tylko tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest wymaganych w poleceniu,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają logice udzielonej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Numer zadania	Model odpowiedzi	Schemat punktowania
1	B	1 pkt
2	C	1 pkt
3	D	1 pkt
4	D	1 pkt
5	1 – P 2 – P 3 – P 4 – F	1 pkt
6	1 – F 2 – F 3 – F 4 – P	1 pkt
7	A – 2 B – 3	1 pkt
8	C	1 pkt
9.1	B – 1 A – 5	1 pkt
9.2	Rozpad ZSRR [B],	1 pkt
10	B	1 pkt
11	Podlaskie, Mazowieckie, Świętokrzyskie, Podkarpackie,	1 pkt
	Ukraina, Białoruś	1 pkt
12	A) PiS, [Prawo i Sprawiedliwość], B) PO, [Platforma Obywatelska], C) Samoobrona RP, D) SLD [Sojusz Lewicy Demokratycznej],	1 pkt

13	Polega na wyborze przedstawicieli [elektorów], którzy w imieniu ogółu wyborców dokonują wyboru.	1 pkt
14	1 – 35 lat, 2 – 21 lat, 3 – 30 lat,	1 pkt
15	1 – obowiązek obrony państwa, 2 – obowiązek ponoszenia ciężarów na rzecz państwa [płacenie podatków], 3 – wierność państwu, 4 – obowiązek ochrony środowiska, 5 – obowiązek przestrzegania prawa.	Za 3 odpowiedzi – 1 pkt, za 5 odpowiedzi – 2 pkt
16	Wyjaśnienie: Funkcja redystrybucyjna państwa opiera się na działaniach państwa zmierzających do niwelowania różnic dochodowych i majątkowych. Państwo poprzez tę funkcję oddziałuje na strukturę konsumpcji oraz dostęp do produktów i usług w takich dziedzinach jak: kultura, oświata, mieszkalnictwo, służba zdrowia, Przykłady: np. wydatki na ochronę zdrowia, pomoc społeczną, fundusz stypendiów socjalnych, wyrównywanie poziomów między regionami, tworzenie funduszy celowych.	1 pkt 1 pkt za dwa przykłady
17.1	obojętność, patrzenie z góry, niechęć do narażania własnych interesów,	1 pkt
17.2	pluralizm wydobywa wielość równouprawnionych grup – 1 pkt; tolerancja akceptuje dostrzeganie i poszanowanie wolności innych – 1 pkt	2 pkt
18	Redukuje: nienawiść, żądzę krwi, odwetu, represji, poniżenia; zapewnia: poczucie bezpieczeństwa; lepszą wspólnotę, bogatszą wspólnotę, przełamywanie stereotypów	1 pkt
19.1	sieci, normy, społeczne zaufanie,	1 pkt
19.2	np. centralistyczna mentalność; brak: decentralizacji, indywidualizacji, regionalizacji, wolności gospodarczej,	1 pkt
20.1	dobrowolne bez wynagrodzenia,	1 pkt
20.2	np. zdobywa doświadczenie, zdobywa nowe kwalifikacje, świadczenia zdrowotne, zaopatrzenie z tytułu wypadku,	1 pkt
21.1	Zdający może sformułować następujące wnioski: 1) większość ankietowanych uważa, że działalność stowarzyszeń i ruchów społecznych nie ma wpływu na sprawy kraju, 2) mniej niż połowa ankietowanych uważa, że działalność stowarzyszeń i ruchów społecznych ma wpływ na sprawy kraju,	1 pkt za poprawnie sformułowany wniosek
21.2	1. płeć – mężczyźni, 2. wykształcenie – wyższe, 3. miejsce zamieszkania – miasto powyżej 500 tys.	1 pkt

22	<p>Temat I Zdający:</p> <p>A) (0-6) – rozważa społeczne skutki tolerancji pozytywnej po 0-2 pkt za każdy opis, B) (0-6) – rozważa społeczne skutki tolerancji negatywnej po 0-2 pkt za każdy opis, C) (0-4) – odwołuje się do wartości (postaw) po 0-2 pkt za każde odwołanie, D) (0-2) – wykorzystuje materiały 1 pkt za każdy przykład właściwie zastosowany, E) (0-1) – praca spójna kompozycyjnie: wstęp, rozwinięcie, zakończenie, F) (0-1) – właściwe stosowanie terminologii.</p> <p>Temat II Zdający:</p> <p>A (0-6) – omawia trzy przykłady działania państwa na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego po 0-2 pkt, B (0-6) – omawia trzy przykłady działania obywateli na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego – po 0-2 pkt, C (0-4) – opisuje postawy (wartości), które sprzyjają budowaniu społeczeństwa obywatelskiego – po 0-2 pkt za każdy, D (0-2) – wykorzystuje materiały – 1 pkt za każdy przykład właściwie zastosowany, E (0-1) – praca spójna kompozycyjnie: wstęp, rozwinięcie, zakończenie, F (0-1) – właściwe stosowanie terminologii.</p>	20 pkt
----	---	--------